

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาส่งเสริมทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทาน

ผู้วิจัย

นางสาวเป็ยทิพย์ ขวัญเมือง

รหัส 571291321078 G3

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

รายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ 2

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์นครศรีธรรมราช)

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน

เรื่อง

การพัฒนาส่งเสริมทักษะทางการพูดของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือนิทาน

ผู้วิจัย

นางสาวเป็ยทิพย์ ขวัญเมือง

รหัส 571291321078 G3

รายงานการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

รายวิชาการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ 2

หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษปฐมวัย

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต (ศูนย์นครศรีธรรมราช)

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561

1. การวางแผนการวิจัย

1. วิเคราะห์ปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการเล่านิทานและมีการติดตามผลประชากรคือเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนเทศบาลตำบลทุ่งสัง นครศรีธรรมราช ภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2561 จำนวน 2 คนที่มีปัญหาทางด้านทักษะการพูด ซึ่งจากจำนวนเด็กทั้งหมด 23 คน เด็กปฐมวัยที่ขาดทักษะการออกเสียงที่ชัดเจนเนื่องจากขาดการฝึกออกเสียงบ่อยๆในคำๆ นั้นและขาดแรงกระตุ้นในการดึงคู่มือให้ออกเสียงที่จะพูด

2. กำหนดวิธีการแก้ไขปัญหา

การส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาพูด เพื่อส่งเสริมการพูดโดยการใช้นิทานประกอบภาพและการหาประสิทธิภาพของนิทานที่นำมาเล่าแก่นักเรียนฟัง โดยการเล่าแบบซ้ำ ๆ

3. กำหนดและนิยามตัวแปรสำคัญในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ หนังสือนิทาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทักษะการพูด

4. กำหนดกรอบแนวคิด ระเบียบวิธีวิจัย แบบแผนการวิจัย และการออกแบบการวิจัย

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางรากฐานของชีวิตเพราะการเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพในวันข้างหน้า จะต้องได้รับการปูพื้นฐานที่ดีมาตั้งแต่ปฐมวัยช่วง 6 ปีแรกของชีวิตเป็นช่วงที่เด็กมีพัฒนาการในทุกด้านรวดเร็วมาก โดยเฉพาะสติปัญญา (นิตยา ษรภักดี . 2530 : 16) ซึ่งสอดคล้องกับเพียเจต์ (Piaget) ได้กล่าวไว้ว่าพัฒนาการทางด้านสติปัญญาที่เกิดขึ้นในวัยก่อนปฐมวัยนี้ จะเป็นรากฐานให้แก่พัฒนาการทางด้านปัญญาในระดับต่อไป และในการพัฒนาประชากรประเทศควรเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย เพราะเด็กพัฒนาทั้งทางร่างกาย สติปัญญาสังคม บุคลิกภาพอย่างรวดเร็ว ประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกมีอิทธิพลอย่างยิ่งในการพัฒนาขั้นต่อไป (ดวงเดือน ศาสตรภักดี . 2522:10 – 18)

ภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ การอยู่ร่วมกันในสังคมจำเป็นต้องใช้ภาษาในการสื่อสารความหมายซึ่งกันและกันเพื่อแลกเปลี่ยนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึก ทักษะคิดตลอดจนประสบการณ์ให้ผู้อื่นเข้าใจ ซึ่งจะช่วยให้มนุษย์สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างราบรื่น ภาษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ ต้องอาศัยทักษะการฟัง การพูดซึ่งเป็นพื้นฐานของการอ่านและการเขียน เพื่อติดต่อทำความเข้าใจกับผู้อื่นเข้าใจตนได้ (จินตนา สุทธิจินดา. 2522:2)

การพูดและการสนทนาจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก ทั้งในชีวิตประจำวัน และชีวิตการทำงาน การพูดเป็นเครื่องมือสำคัญของการติดต่อสื่อสาร ที่จะนำไปความสำเร็จในชีวิต ทั้งนี้เพราะมนุษย์ต้องใช้ภาษาอยู่เสมอและใช้คำพูดในการสื่อถึงบุคคล (Personal media) หรือเป็นวิธีทางหนึ่งในการถ่ายทอดชักนำเอาความรู้สึกนึกคิดของตนมาตีแผ่ แสดงให้ผู้อื่นได้ทราบละเอียดเข้าใจ เมื่อเป็นเช่นนี้การพูดจึงเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่น (วิชา อภิปรัชญา .2524:1- 3) ดังนั้นการพูด การสนทนาที่ดีถูกต้องเหมาะสมจึงเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีสำหรับบุคคลในอนาคต

การส่งเสริมการพูดให้กับเด็กปฐมวัยมีหลายวิธี เช่น การร้องเพลง การเล่นเกมบทบาทสมมติ ฯลฯ แต่ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้หนังสือนิทานในการส่งเสริมทักษะการพูดของเด็กปฐมวัย เพราะธรรมชาติของเด็กปฐมวัยจะชอบฟังนิทานที่มีรูปภาพประกอบจะช่วยกระตุ้นให้เด็กอยากรู้ อยากเห็น โดยใช้ภาษาพูดสนทนาสื่อสารกับครูเป็นการกระตุ้นให้เด็กอยากพูดทุกวันจะทำให้เด็กมีพัฒนาการด้านภาษาดีขึ้น

5.การเตรียมการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มประชากร

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบกรณีเจาะจง ของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาลตำบลทุ่งสัง จำนวน 2 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน
2. แผนการบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางการพูด

3. การสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน

ศึกษาเอกสารนิทานสำหรับเด็กระดับอนุบาล 2

- กำหนดกิจกรรมการเล่านิทานจำนวน 6 แผ่น

3.2 แบบบันทึกการสังเกตการณ์พูด

- การสร้างแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมทางการพูด ซึ่งใช้แบบสังเกตพฤติกรรมและจดบันทึกทางการพูด

2. การดำเนินการ

2.1 วิธีการดำเนินการวิจัย

1. การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/2 โรงเรียนเทศบาลตำบลทุ่งสัง สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งสัง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งมีจำนวน 23 คน จากการที่สังเกตมีเด็กจำนวน 2 คน ชาย – หญิง ซึ่งมีปัญหาทางด้านการพูด จึงได้รับการส่งเสริมทักษะทางด้านการพูด

2. การดำเนินการศึกษานี้ จัดโดยการให้เด็กร่วมกันทำกิจกรรมเล่านิทาน ซึ่งการที่เด็กได้ร่วมทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โดยใช้ระยะเวลาในการทดลอง 8 ครั้ง ซึ่งจัดให้เด็กร่วมทำกิจกรรมการเล่านิทานที่หลากหลาย และถามความสนใจของเด็ก การศึกษานี้จัดเป็นลักษณะของกลุ่มใหญ่ และมีการจดบันทึก การสังเกตพฤติกรรมทางด้านการพูด การศึกษาโดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลอง และจดบันทึกการสังเกตพฤติกรรมด้วยตนเอง

2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาแบบกรณีเจาะจง ของนักเรียนอนุบาลปีที่ 2/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาลตำบลทุ่งสัง จำนวน 2 คน

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาทำรายงานวิจัย การส่งเสริมทักษะทางการพูดโดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสังเกตพฤติกรรมเด็กที่แสดงออกทางด้านการพูดและนำมาจดบันทึกเป็นข้อมูลดิบ ดังนั้นการศึกษาทำงานวิจัยในครั้งนี้ จึงไม่ใช่เกณฑ์การให้คะแนนกับเด็ก

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกต โดยการจดบันทึกพฤติกรรมทางด้านการพูด

3. การสรุปผลและการเผยแพร่

3.1 สรุปผลการวิจัยและการสะท้อนกลับ

การทำงานวิจัยในครั้งนี้เป็นการส่งเสริมทักษะทางด้านภาษาพูด เพื่อส่งเสริมการพูดโดยกาใช้นิทานประกอบภาพและการหาประสิทธิภาพของนิทานที่นำมาเล่ากับนักเรียนฟัง โดยการเล่าแบบซ้ำๆ การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมทักษะในการพูด โดยใช้นิทานประกอบ ประชากรที่ศึกษาในครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้น อนุบาล 2/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนเทศบาลตำบลทุ่งสัง สังกัดเทศบาลตำบลทุ่งสัง อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช จำนวน 2 คน โดยได้ดำเนินการดังนี้

- สังเกตพฤติกรรมในแต่ละครั้งที่เล่านิทาน โดยการจดบันทึกพฤติกรรมที่นักเรียนได้แสดงออกในขณะที่ฟังนิทานของนักเรียนจำนวน 2 คน
- สังเกตการรับรู้ตอบโต้กับครูและเพื่อนๆ ด้วยกันในขณะที่ทำกิจกรรมการเล่านิทาน และโดยผู้ทำการวิจัยได้จดบันทึกพัฒนาการทางด้านภาษา
- สังเกตการเล่านิทานในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่มีนักเรียน จำนวน 21คนได้แบ่งเป็น 2 ช่วง และสังเกตการเล่านิทานก่อนนอนกับนักเรียนจำนวน 2 คน ในการจัดกิจกรรมเนื้อหาที่ใช้นิทานแบบพื้นบ้านและนิทานอีสป
- เครื่องมือที่ใช้ในการสังเกต ได้แก่ การจดบันทึก นิทาน รูปภาพในนิทาน
- การเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษาพูด เด็กเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นเรื่อยๆ จากการพูดออกเสียงไม่ค่อยชัดและการเล่าเรื่องที่ยังไม่เป็นเรื่องราวจนเริ่มชัดเจน และเป็นเรื่องราวได้มากขึ้น สามารถสื่อสารกับเพื่อนและครูได้ดียิ่งกว่าเดิม มีความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีความสนุกสนานในการฟังนิทาน

3.2 การเผยแพร่ผลการวิจัย

การทำผลงานวิจัยในครั้งนี้ ผลการสังเกตการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ด.ช.ไอ้ค ,ด.ญ.ชูกำ (นามสมมติ) มีพฤติกรรมการพูดชัดขึ้น แสดงให้เห็นว่านิทานมีอิทธิพลต่อพฤติกรรม ทางด้านการพูดของเด็ก (จิตรภรณ์ เตมียกุล 2531 : 54) กล่าวไว้ว่าการฟังนิทานของเด็กปฐมวัยโดยใช้ภาษาภาพประกอบและหุ่นมือให้เด็กได้แสดงความรู้สึกผ่านสื่อและการพูดได้อย่างสนุกสนาน (เกริก ยูพันธ์ .2539 : 87) กล่าวไว้ว่าการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ต่อพัฒนาการด้านต่างๆ ทุกวัน เด็กสามารถพัฒนาสติปัญญา อารมณ์ ภาษา สังคม บุคลิกภาพ ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้นิทานเป็นสื่อในการร่วมกิจกรรมต่างๆ หนังสือนิทานเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมการเล่าเรื่องราวตามจินตนาการ ผู้ฟังมีการตอบสนองในการฟังนิทาน อยากเป็นผู้เล่าให้ผู้อื่นฟังและสามารถบอกเรื่องราวในนิทานได้ สามารถบอกให้ผู้อื่นเข้าใจในเรื่องราวที่ตนเองเล่า และมีจินตนาการฟังนิทานที่ผู้อื่นเล่าให้ฟังอย่างซื่ออย่างเช่น อัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ กล่าวไว้ว่า หากอยากให้เด็กฉลาดหลักแหลมต้องเล่านิทานให้เขาฟัง และหากอยากให้เขาฉลาดหลักแหลม ต้องเล่านิทานให้เขาฟังมาก ๆ การเล่านิทานซ้ำ ๆ จะช่วยให้การเชื่อมต่อของเซลล์สมองมีประสิทธิภาพมากขึ้นมีจินตนาการ การคิด การพูดได้อย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น หนังสือนิทานจึงเป็นส่วนหนึ่งของการคิดและพุดนำไปสู่การเขียน อยากอ่าน ชื่อหนังสือนิทานในแต่ละเรื่อง ได้ ผู้เล่าจึงต้องให้เด็กได้ดูหนังสือนิทานแล้วเล่าสิ่งที่ตัวของผู้อ่านบอกเล่าให้ผู้อื่นฟังเป็นการพัฒนาการทางด้านภาษาพูดให้ดีขึ้น

